

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3317/2021. (VII. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéletőzta 6.Pf.20.292/2020/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Két természetes személy és két gazdasági társaság (a továbbiakban együtt: indítványozók) jogi képviselőjük (Bihary, Balassa Ügyvédi Iroda, képviseli: dr. Bihary Tibor ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján.
- [2] Az indítványozók kérelme arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Fővárosi Ítéletőzta 6.Pf.20.292/2020/4. számú másodfokú ítélete alaptörvény-ellenes, és ezért azt – a Fővárosi Törvényszék 62.P.20.896/2018/11. számú elsőfokú ítéletére is kiterjedő hatállyal – semmisítse meg. Az indítványozók az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, Q) cikkének, XIII. cikk (1) bekezdésének, XV. cikk (1)–(2) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkoztak. Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy lényege az alábbiak szerint foglalható össze az Alkotmánybíróság számára rendelkezésre bocsátott iratanyag alapján.
- [3] 1.1. Az indítványozó magánszemélyek édesanyja és a közvetlenül, illetve közvetetten a tulajdonában álló kis-, és nagykereskedelmi tevékenységet végző két gazdasági társaság évtizedek óta a magyar dohánypiac ismert résztvevője volt. Összesen több mint 40 bolttal, 150 alkalmazottal és 50 db kisteherautóval végezték tevékenységüket egészen addig, amíg a fiatalokúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Fdtv.) a dohánykiskereskedelmi tevékenységet állami monopóliummá tette, és csak magánszemélyek számára, pályázati úton elnyert koncesszió birtokában engedte meg e tevékenység gyakorlását. A kiskereskedelmi boltokból egy sem működhetett tovább, és a dohánykiskereskedők számának csökkenése miatt a családi cégcsoport nagykereskedelmi tevékenysége is ellehetetlenült. A cégek végelszámolás alá kerültek.
- [4] 1.2. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) a *S.E.F.T. Trafik Kft. és mások kontra Magyarország* (65845/13), 2018. október 30. ügyben (a továbbiakban: S.E.F.T.-ítélet) a *Vékony kontra Magyarország* (65681/13), 2015. január 13. ügyben a továbbiakban: *Vékony-ítélet*) kialakított értelmezéssel összhangban megállapította, hogy sérült az Emberi Jogok Európai Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. Cikke, amely a javak békés élvezetéhez való jogot biztosítja, és ezért az indítványozó magánszemélyek édesanyjának 50 000 Euró összegben vagyoni kártérítést, valamint az indítványozó magánszemélyeknek 5 000 Euró összegben nem vagyoni kártérítést állapított meg. Az EJEB a gazdasági társaságok tekintetében a kérelmet elfogadhatatlannak tekintette, mert azok nem voltak jogosultak új dohány kiskereskedelmi koncesszió megpályázására, ezért azokat közvetlenül nem érintette a sérelmezett koncessziós pályázati eljárás.
- [5] 1.3. Az indítványozó magánszemélyek édesanyja és a két gazdasági társaság – üzletrészeik értéke többmilliárd forintos értékcsökkenésére hivatkozva – felperesként jogalkotással okozott kár megtérítése iránti keresetet terjesztett elő a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) alapján a Fővárosi Törvényszéknél, amely azt jogalap hiányában 62.P.20.896/2018/11. számú ítéletével elutasította. Indokolásában kifejtette, hogy „a Magyar Államot a jogalkotásával kapcsolatosan kártérítési felelősség a magyar belső jogrendszer alapján nem terheli. A jogalkotásra [...] nem alkalmazhatók a polgári jogi kárfelelősség szabályai [...]. A közhatalmi cselekmény által kiváltott vagyoni hátrányok nem vizsgálhatók elsődlegesen a (rég) Ptk. 339. §-a alapján. A magánjogi szempontú vizsgálatra csakis azt követően nyílna meg a lehetőség, ha [...] az Alkotmánybíróság a jogszabályt megsemmisítené.” Az elsőfokú bíróság arra is rámutatott, hogy az Alkotmánybíróság

- 3194/2014. (VII. 15.) AB határozata szerint (a továbbiakban: Abh.) „a peresített jogalkotás nem volt alaptörvény-ellenes” (Fővárosi Törvényszék 62.P.20.896/2018/11. számú ítélet, 4. oldal).
- [6] A felperesek fellebbezést nyújtottak be az elsőfokú ítélettel szemben a Fővárosi Ítéltáblához. A másodfokú peres eljárás során a magánszemély indítványozók édesanyja elhunyt, akinek jogutódjaként a két gazdasági társaság mellé a perbe felperesi oldalon önként belépett a két magánszemély indítványozó. A másodfokú bíróság 6.Pf.20.292/2020/4. számú ítéletével az elsőfokú döntést helybenhagyta, jóllehet annak indokolását a következőképpen módosította. Az államot a jogalkotással okozott kárért nem illeti meg immunitás. A felpereseket terheli a kifogásolt törvény jogellenességének bizonyítása. Az Abh. az Fdtv. sérelmezett rendelkezését nem találta alaptörvény-ellenesnek, és az Alkotmánybíróság ezen döntése *erga omnes* hatályú, tehát a bíróságokat is köti. Ezért kizárt, hogy a bíróság a jogellenességet megállapítsa. Ezen a S.E.F.T.-ítélet sem változtatott, mert az EJEB „döntése a jogszabályt nem fosztotta meg közjogi jellegétől” (Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.292/2020/4. számú ítélet 6. oldal). Ezen túl az indítványozók keresete azért sem volt alapos a másodfokú bíróság szerint, mert a keresettel érvényesített kár és az állam jogalkotása között az ok-okozati összefüggés hiányzik. Az indítványozók peresített kárigénye nem a jogalkotásból, hanem a tagsági jogviszonyukból ered.
- [7] 2. A Fővárosi Ítéltábla támadott ítéletével szemben az indítványozók alkotmányjogi panaszbeadványt terjesztettek elő az Abtv. 27. §-a alapján, amit a főtítkárra hiánypótlási felhívását követően kiegészítettek. A kiegészített indítvány lényege a következő volt.
- [8] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése azért sérült, mert a jogalkotó erősen befolyásolta a koncessziószerzés új kedvezményezettjeit és a régi jogosultaknak még a méltó visszavonulást sem biztosította a kellő felkészülési idő hiánya.
- [9] Az indítványozók az Alaptörvény Q) cikkére is hivatkoztak panaszukban. Ezzel összefüggésben azt adták elő, hogy ebből a cikkből az Alkotmánybíróság döntései [36/2013. (XII. 5.) AB határozat, 6/2014. (II. 26.) AB határozat] értelmében az következik, hogy az Alkotmánybíróságnak tartózkodnia kell az adott jogszabály olyan értelmezésétől, amelynek elkerülhetetlen következménye a vállalt nemzetközi jogi kötelezettség megsértése és Magyarország sorozatos elmarasztalása. A S.E.F.T.-ítélet és a Vékony-ítélet ennek a nemzetközi kötelezettségnek a megsértését jelenti.
- [10] Az indítványozók azt is előadták, hogy a tulajdonhoz való jog [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése] sérelmét támasztja alá, hogy az EJEB a fenti döntéseiben az Egyezmény alapján a tulajdonhoz való jog körében marasztalta el Magyarországot. Az üzletrész a tulajdonhoz való jog védelme alatt áll a magyar gyakorlat alapján is. Az Fdtv. közvetett kisajátítást valósított meg valós közérdek nélkül. „Ez az elfogadható magyarázat nélküli tényleges, kárpótlás nélküli kisajátítás a jogalkotó oldalán sérti az Alaptörvény XIII. cikkét, minthogy szükségtelen és aránytalan volt.” A bírósági eljárás során lehetséges lett volna az EJEB és az Alkotmánybíróság gyakorlatának összehangolása, de ezt a sérelmezett ítéletek úgy kerülték meg, hogy tévesen akadályként hivatkoztak az Abh.-ra.
- [11] Az indítványozók az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdésének sérelmét abban jelölték meg, hogy a jogalkotó a pályázati feltételrendszert úgy alakította ki, hogy abból kizárta a cégszerűen működő személyeket és a magánszemély pályázók az elbírálás folyamatában a „játékszabályok” módosítása következtében folyamatosan hátrányt szenvedtek.
- [12] Az indítványban írtak szerint a támadott és az elsőfokú ítélet ellentétes a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal is [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés], mert a bíróságok az Abh.-t arra használták fel, hogy a jogvita érdemi vizsgálatát megkerüljék. Az ítéletek jogalkotást valósítottak meg, mert olyan feltételt támasztottak a jogalkotással okozott kár megtérítésével szemben, amely nincs törvénybe foglalva. Az ügyben eljáró bíróságok nem fordultak az Alkotmánybírósághoz, amivel ellehetlenítették, hogy az indítványozó bizonyítsa a jogellenes jogalkotást, ezáltal a perbeli rendelkezési jogát is kiüresítették. Kötelesek lettek voltak lehetőséget teremteni a jogellenesség bizonyítására. Ezekből az is egyértelműen megállapítható, hogy a bíróságok megsértették a pártatlanság követelményét és nem biztosítottak az indítványozóknak hatékony bírói jogvédelmet. Az EJEB ítéleteinek negligálása is egyértelműen tisztességtelenné tette a bírósági eljárást. Ez az a pont, ahol a tulajdonhoz való jog sérelme egybefonódik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével.

- [13] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [14] 3.1. A kérelmező magánszemélyek és gazdasági társaságok alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkeznek, és érintettségük fennáll, mivel a támadott ítélettel befejezett bírósági eljárásban felperesek voltak. A felhívott alapjogok a gazdasági társaság indítványozókat is megilletik az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése alapján. A perbeli jogutódlás ténye az indítványozó magánszemélyek személyes érintettségét megalapozza. Az indítványozók jogorvoslati jogukat kimerítették, amikor fellebbezést terjesztettek elő a Fővárosi Ítéltáblához. A sérelmezett bírói döntéssel szemben további rendes jogorvoslati lehetőség nem áll a rendelkezésükre. Az indítvány felhívta az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó egyik törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §), kifejezett kérelmet tartalmaz a jogkövetkezmények megállapítására, valamint pontosan megjelöli a sérelmezett ítéletet, amelyhez képest az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőn belül nyújtották be az indítványt [vesd össze: Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pont, 52. § (1b) bekezdés a), c)–d) és f) pont].
- [15] 3.2. Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az indítványozó Alaptörvényben biztosított joga sérelmét állíthatja. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az indítványozók által felhívott Q) cikk nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak, ezért arra alkotmányjogi panasz nem alapítható {lásd például: 3226/2020. (VI. 19.) AB végzés, Indokolás [10]; 3206/2021. (V. 19.) AB végzés, Indokolás [35]}. Emiatt az Alaptörvény Q) cikkére alapított panaszselem nem volt érdemben vizsgálható. Ezen felül az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az Abtv. 32. § (2) bekezdése alapján jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló eljárást egyébként is csak az arra kifejezetten feljogosított személyek kezdeményezhetnek, ahogy arra egyebekben az indítványozók maguk is utalnak az indítvány III.6. pontjában. Olyan eljárást pedig az Abtv. nem ismer, amelyben az Alkotmánybíróság a nemzeti bíróság döntéseit közvetlenül az EJEB döntéseivel ütköztethetné alkotmányjogi panaszindítvány alapján. Az Alkotmánybíróságnak tehát nincsen hatásköre az Abtv. 27. §-a szerinti eljárásban a bírói döntések nemzetközi szerződésbe ütközésének a vizsgálatára {lásd például: 3001/2021. (I. 14.) AB határozat, Indokolás [22]; 3207/2021. (V. 19.) AB végzés, Indokolás [20]}.
- [16] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy következetes gyakorlata szerint a jogbiztonság önmagában ugyan nem Alaptörvényben biztosított jog, a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt azonban kivételes esetben – a visszaható hatály tilalma és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani {lásd például: 3164/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [41]; 3062/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [18]; 3211/2021. (V. 19.) AB végzés, Indokolás [30]}. Így az egyéb feltételeknek megfelelő indítvány esetében a B) cikk (1) bekezdésére, és ezen belül a kellő felkészülési idő hiányára a jelen ügyben is lehet alkotmányjogi panaszt alapítani.
- [17] 3.3. Az alkotmányjogi panaszindítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia [lásd: Abtv. 52. § (1b) bekezdés]. A határozott kérelem követelménye azt is magában foglalja, hogy az indítványnak egyértelműen elő kell adnia az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [vesd össze: Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pont]. „Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint pedig az indokolás hiánya {lásd pl. 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]} az ügy érdemi elbírálásának akadálya” {lásd legutóbb: 3353/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]}. Visszautasításra ad okot az is, ha az indítványozó érvelése nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást. Az alkotmányossági összefüggéseket tehát be kell mutatnia az indítványozónak {a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3053/2019. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [12]; 3231/2018. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [13]; 3327/2019. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [14]; 3353/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]; 3077/2020. (III. 18.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [18] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy miközben az indítványozók kizárólag az Abtv. 27. §-ára alapították alkotmányjogi panaszukat és az Abtv. 26. § (1) bekezdését meg sem említették, tartalmilag nem a bírói döntést, hanem a jogalkotást (Fdtv.-t) támadták az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, XIII. cikk (1) bekezdésével és XV. cikk (1)–(2) bekezdésével összefüggésben. Az indítvány a megjelölt alaptörvényi rendelkezések alapján nem a sérelmezett bírói döntés(ek), hanem az azok alapjául szolgáló Fdtv. alaptörvény-ellenességét indokolja. Anélkül, hogy azt közelebbről megjelölné, a jogszabállyal, illetve a jogalkotással szemben érvel, amely nem

minősül határozott kérelemnek a kizárólag az Abtv. 27. §-ára alapított panasz esetében. Emiatt az előbbi Alaptörvényben biztosított jogok tekintetében a panasz nem felelt meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjában rögzített feltételeknek, és ezért nem volt alkalmas az érdemi vizsgálatra.

- [19] Megjegyzendő, hogy az Abh. az Fdtv. 2. §-át az Alaptörvény XIII. cikke alapján érdemben elbírálta (Abh., Indokolás [18]–[25]), ami miatt az Abtv. 31. § (1) bekezdése értelmében – ha a körülmények alapvetően nem változtak meg – a *res iudicata* joghatása beállt, azaz az ismételt felülvizsgálat kizárt. A határozott kérelem fentiek szerinti hiánya miatt azt azonban az Alkotmánybíróságnak nem kellett mérlegelnie, hogy a körülmények alapvetően megváltoztak-e.
- [20] 3.4. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az egyéb törvényi feltételeknek megfelelő alkotmányjogi panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre utaljon. Az alternatív feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jogra [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] alapított panaszem érdemi vizsgálatához az szükséges tehát, hogy az előbbi két feltétel közül legalább az egyik teljesüljön.
- [21] Az Alkotmánybíróság először az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés fennállását mérlegelte. Ennek során figyelembe vette, hogy részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van a szóban forgó alaptörvényi rendelkezés – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése – tartalmát érintően [lásd például: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]–[26]; 17/2018. (X. 10.) AB határozat, Indokolás [41]–[47]; 3046/2019. (III. 14.) AB határozat, Indokolás [46]–[56]; 8/2020. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [43]–[50]]. Jelen alkotmányjogi panasz ezekhez képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolta volna.
- [22] Ezt követően azt vizsgálta az Alkotmánybíróság, hogy a jelen ügyben felmerül-e a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye. „[A]z Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, [...] mint ahogy azt sem vizsgálja az Alkotmánybíróság, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; lásd még például: 3198/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [11]}. »A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza» {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés; Indokolás [14]–[15]}. Az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a perorvoslati bíróság jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}.” {Legutóbb idézi: 3298/2020. (VII. 17.) AB végzés, Indokolás [10]}
- [23] A panasz valójában a támadott ítélet ismételt felülbírlatára irányult. Az indítványozók által kifogásolt elemek a sérelmezett bírói döntésben a régi Ptk. kártérítési felelősségének olyan kérdéseit érintik, amelyek törvényértelmezési, illetve a bíróságok mérlegelési jogkörébe tartozó szakjogi kérdéseknek minősülnek. E jogértelmezés alkotmányossági felülbírlatára az Alkotmánybíróságnak nincs lehetősége az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján. Ez ugyanis processzuális természetű alapjog. Ezért az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az Abtv. 29. §-a szerinti második feltételt sem elégíti ki az indítvány.
- [24] Az Alkotmánybíróság kiegészítésképpen utal arra, hogy „[a] kötelmi igényből eredő kártérítéshez való jog, illetve kártérítési kötelezettség nem része az alkotmányos tulajdon fogalmának. A tulajdonhoz való jog alkotmányos szintű védelméből nem lehet levezetni a tulajdon polgári jogi sérelmének kártérítési értékgaranciáját, a polgári jogi kártérítés nem a tulajdon alkotmányos értékgaranciája és alkotmányosan nem is kell, hogy az legyen. A kártérítés feltételeinek, esettípusainak, általános és különös alakzatainak, formáinak és mértékének meghatározása a törvényhozó szabadságába tartozik, és önmagában nem alkotmányossági kérdés. A kárviselés

kockázatának differenciált polgári jogi kezelését nem lehet az Alaptörvényre visszavezetni.” {3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [28]; 3192/2021. (V. 19.) AB végzés, Indokolás [36]}

- [25] 4. Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg a befogadhatóság feltételeinek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján tanácsban eljárva az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja, továbbá 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontja, 29. §-a, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. június 29.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörchneré dr. Marosi Ildikó
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1867/2020.

